

Хачатурян О.С.

к.е.н., доцентка кафедри економіки, підприємництва
та готельно-ресторанної справи

Зайка В.В.

магістрантка кафедри економіки, підприємництва
та готельно-ресторанної справи

Центральноукраїнський національний університет
м. Кропивницький, Україна

РОЛЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПОВОЄННОМУ ВІДРОДЖЕННІ УКРАЇНИ

Повномасштабна війна в Україні, спричинила значні руйнування інфраструктури, зниження економічної активності та масову міграцію населення. У цих умовах підприємництво виступає не лише як економічний інструмент, але й як соціальний механізм відновлення країни.

Воєнні дії призвели до знищення логістичних ланцюгів, зниження купівельної спроможності населення та втрати доступу до фінансових ресурсів. Підприємці змушені адаптуватися до нових умов, шукаючи альтернативні шляхи ведення бізнесу та збереження робочих місць [1, с. 393].

Уряд України запровадив низку програм для підтримки бізнесу, зокрема програми «єРобота» та «Доступні кредити 5÷9%». Міжнародні партнери також надають фінансову та технічну допомогу, спрямовану на відновлення економіки та підтримку підприємництва. [4, с. 70].

Інноваційне підприємництво сприяє впровадженню нових технологій, підвищенню конкурентоспроможності та створенню нових робочих місць. Особливо важливо розвивати такі напрями, як цифровізація, екологічні інновації та експортно орієнтоване виробництво [2, с. 333].

Соціальне підприємництво відіграє важливу роль у вирішенні соціальних проблем, зокрема інтеграції внутрішньо переміщених осіб та підтримки вразливих верств населення. Такі підприємства поєднують економічну діяльність із соціальною місією, сприяючи сталому розвитку громад.

Розвиток підприємництва на регіональному рівні сприяє відновленню місцевих економік, створенню робочих місць та зменшенню соціальної напруги. Особливо важливо підтримувати малий та середній бізнес у постраждалих регіонах, забезпечуючи їм доступ до фінансування та консультаційної підтримки [3, с. 54].

Підприємництво є ключовим фактором повоєнного відродження України. Завдяки державній підтримці, міжнародній допомозі та активності самих підприємців можливо забезпечити стійке економічне зростання, відновити інфраструктуру та покращити добробут населення. Інноваційне та соціальне підприємництво відіграють особливу роль у цьому процесі, сприяючи не лише економічному, але й соціальному відновленню країни.

Список використаних джерел

1. Мягих І., Дем'яненко Т. (2024). Проблеми ведення підприємницької діяльності в Україні під час військового стану. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 334(5), 392-396. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-334-59>
2. Ліба Н., Турянчик Ю., Лендел М. (2025). Інноваційні стратегії розвитку бізнесу в умовах післявоєнного відновлення України: виклики інтеграції та роль підприємницької активності. *Сталий розвиток економіки*, (53), 329-334. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-45>
3. Білоус-Сергеева С. (2023). Інноваційне підприємництво як ключовий фактор розвитку регіону у післявоєнний період. *Вісник Приазовського Державного Технічного Університету. Серія: Економічні науки*, 1(38), 50-55. [https://doi.org/10.31498/2225-6725.1\(38\).2023.280738](https://doi.org/10.31498/2225-6725.1(38).2023.280738)

4. Стефанюк О., Галунець Н., Сідненко М. (2023). Пріоритети розвитку бізнесу у воєнний час. *Економіка та суспільство*, (49), 68-75.
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-68>

Царьков С.Е.

здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Коваль С. В.

к. е. н., доцент, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Кропивницький, Україна.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РИНКУ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

Ринок праці в сільській місцевості є ключовим елементом соціально-економічного розвитку України, оскільки забезпечує зайнятість значної частини населення та впливає на рівень життя в регіонах. Оцінювання ефективності його функціонування набуває особливої актуальності в умовах трансформаційних змін, спричинених як внутрішніми, так і зовнішніми факторами. Серед них – демографічні зрушення, міграційні процеси, структурні зміни в економіці та вплив глобальних викликів, таких як пандемія COVID-19 та військові дії [1]. У період 2020–2025 рр. спостерігається поглиблення диспропорцій на ринку праці сільських територій. Зокрема, дослідження Півторак А. вказують на п'ять основних тенденцій: послаблення пропозиції робочої сили, зменшення попиту на неї, недостатній рівень розвитку економіки, низьку диверсифікацію економіки та професійних характеристик робочої сили, а також недостатні стимули до працевлаштування у промисловості та сфері послуг. Ці тенденції вимагають розробки та впровадження ефективних методологічних підходів до оцінювання ринку праці в сільській місцевості. Сучасні методологічні підходи до оцінювання